

Stab och serviceförvaltningen
Kanslienheten
Iréne Sturve, 0248-70 227
irene.sturve@rattvik.se

Folkhälsoråd

Plats	Kommunledningskontoret	
Datum	2017-05-16	
Deltagare	Yvonne Junell (C), ordf. Markus Gavatin (M) ordf. från punkt 8. Britt-Marie Essell (S)	Iréne Sturve, folkhälsostrateg och sekreterare FHR.

1. Öppnande och justerare

Ordförande hälsade alla välkomna till Folkhälsorådet och öppnande mötet. Till justerare utsågs Britt-Marie Essell.

2. Dagordning

En punkt tillkom under 8. Drog- och våldsförebyggande arbetet; Krogkoll
En punkt under Övriga frågor; Möte med ungdomsstrategen.

3. Genomgång av föregående protokoll

Protokoll från 2017-03-28 gicks igenom.

Punkt 3 Rörelse i vardagen och Rörelseprojekt LSS. Samverkan med att få till en ansökan om medel från Allmänna Arvsfonden verkar i dagsläget bli betydligt krångligare att få till, än vad vi räknade med från början. Handlar bland annat om konkurrensutsättning och upphandling. Vi släpper inte projektet, men att komma igång redan till hösten är inte möjligt.

Punkt 9 Övriga frågor – Samverkan med Buketten. Planeringsmötet framskjutet men blir av innan sommaren.

4. Arbetet framåt i FHR

Många frågetecken finns nu kring folkhälsoarbetet framåt. Iréne har haft samtal med sin chef Ulf Israelsson om uppdragen och en uppdaterad arbetsbeskrivning kommer när allt är på plats. Mycket på gång gällande folkhälsopolitiken framför allt på nationell nivå. På regional nivå är den rörig. Iréne redogjorde om nuläget som är mycket komplext, mycket att förhålla sig till. Klara riktlinjer måste till så inte folkhälsoarbetet i kommunen antingen hamnar i ett så kallat stuprör eller tappas bort. FHR rekommenderade Iréne att som första steg, ta en dialog med Annette Riesbeck och Camilla Hampus.

5. **Glokala hållbarhetsarbetet/ Folkhälsopolicy/ Folkhälsostrategin**

Ett möte har genomförts i hållbarhetsarbetets strategiska grupp sammankallad av Markus Svensson (kommunens hållbarhetsstrateg). Mer information under punkt 6 föregående protokoll. Samtliga deltagare i gruppen upplevde mötet som konstruktivt och inspirerande. De flesta av kommunens olika strateger är ensamma i sina yrkesroller och har behov av att det finns en arena att mötas på. Helhetsperspektivet är viktigt så allas kompetenser tas tillvara i kommunens övergripande utvecklingsarbete.

Hållbarhetsarbetets verksamhetsområden är Ekonomisk hållbarhet, Ekologisk hållbarhet (miljö) samt Social hållbarhet.

Utkast till uppdaterad Folkhälsopolicy och Folkhälsostrategi finns. Iréne väntar nu bara på direktiv om kommunens ”nya ledningssystem”. Lite oklart ännu vad det innebär men Markus Svensson tolkade det som att ”kanslienheten arbetar med definitioner av vad som är en policy, vad som är en strategi, hur de ska användas etc. och att det togs ett beslut på senaste KS om formerna.”

Kort om underlaget till kommunens lokala Folkhälsostrategi:

Övergripande gäller FNs globala hållbarhetsmål 3 och 16 med några utvalda delmål.

Av de nuvarande 11 nationella folkhälsomålen har FHR föreslagit att fem ska prioriteras i kommunens lokala folkhälsoarbete:

- Ekonomisk och social trygghet (nationellt mål 2).
- Hälsa i arbetslivet (nationellt mål 4).
- Fysisk aktivitet - Rörelse i vardagen (nationellt mål 9).
- Goda matvanor och säkra livsmedel (nationellt mål 10).
- ANDT. Ett samhälle fritt från narkotika och doping, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk och överdrivet spelande (nationellt mål 11).

Enligt ett delbetänkande av kommissionen för jämlik hälsa (SOU 217:4) föreslås bland mycket annat, att de 11 folkhälsomålen blir 8. Resultatet av kommissionens arbete ska slutredovisas till Regeringskansliet (socialdepartementet) senast 31 maj 2017.

Innebär i så fall att FHRs föreslagna prioriterade mål kan vävas ihop till två. Social och ekonomisk trygghet slås ihop med Hälsa i arbetslivet (föreslaget nationellt mål 3). De övriga prioriterade (9-11) slås ihop till Levnadsvanor och föreslås som nytt nationellt mål 6.

Den nationella och regionala ANDT strategin har också en koppling till FNs globala hållbarhetsmål. Lokalt kan kommunens drogpolitiska handlingsplan vävas in i kommunens övergripande Folkhälsostrategi (i Hållbarhetsarbetet inom Social hållbarhet). Inklusivt BRÅ och handlingsplanen gällande överenskommelsen Polismyndigheten och Rättviks kommun.

Övrigt som diskuterades under FHR kring folkhälsoarbetet:

- Existentiella frågor viktigt i hälsoarbetet. Aaron Antonovskys KASAM (Känsla av sammanhang) som värdemässig utgångspunkt – del i folkhälsostrategin och arbetet ute i verksamheterna och samhället.
- Egen strategi hållbarhetsarbetet – ”strunta i vad andra säger” – förankras i verksamheten. Socialt – ekonomiskt – miljö. Ambassadörer i kommunen – ute i verksamheterna.
- Finns en bred samstämmighet att fokusera på det lokala folkhälsoarbetet och bara plocka med sådant från regional och nationell nivå som är relevant för kommunen – lämna resten därhän.
- Evidens viktigt – ”plocka ner” vad kommunen ska fokusera på? FHRs sak att stötta med vad som ska fokuseras.
- Fokusområden – Social och ekonomisk trygghet och Levnadsvanorna. Aktiviteterna i den årliga verksamhetsplanen – så det blir verkstad. Hållbarhetsarbetets strategigrupp viktig liksom politisk förankring.
- Viktigt att det finns råd/utskott för olika verksamhetsområden.
- Folkhälsorapport 2017 från Folkhälsomyndigheten.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/31616/folkhalsa-ns-utveckling-arsrapport-2017-16136-webb2.pdf>

6. Rörelse i vardagen

Rörelse i vardagen föreslås från tidigare FHR få hög prioritet. Mycket forskning, många artiklar i media pekar åt samma håll Rörelse är livsviktigt för alla oavsett ålder. Alla kan ”träna” utifrån sina förutsättningar.

Projekt Rättviks Fritid

Idrottslärare Jimmy Svensson på bland annat Rättviksskolan är nu i slutfasen med en ansökan om medel från Allmänna Arvsfonden till projekt Rättviks Fritid. Iréne hjälper honom med kompletteringar. Projektets syfte är att stimulera aktivitet bland kommunens invånare; förskolebarn, grundskolebarn, ungdomar och vuxna. Rättviks Fritid består av 7 delar som knyts ihop av IFK Rättvik tillsammans med en styrgrupp bestående av lokala föreningar, förbund, näringsliv och samverkan med olika aktörer. De 7 delarna är: Skol IF startas på varje skola, Sportis och rastaktiviteter, Sportotek, Utbildningar (utbilda unga ledare), Aktiviteter för alla kommuninnevanarna, Samverkan, samarbete och nätverk samt Informationscenter. Kommunen kan bidra med stöttning.

Rörelse Rättvik 2018

Beslutades på förra FHR att genomföra en folkhälsovecka - veckan efter vårmärknaden. Den veckan 2018, infaller Kristi himmelfärdsdag på torsdagen och därmed blir fredagen en klämdag. FHR föreslog att ändå köra den veckan och att planera att det blir en återkommande vecka. Iréne med

flera i en arbetsgrupp påbörjar planeringen i slutet av maj i år. Mer information finns under punkt 3 föregående protokoll.

Foldern Folkrörelse som togs fram för många års sedan kan bli aktuell igen – lättläst och trevlig och behöver endast några justeringar. Folkrörelsen Rättvik – start vecka 19, 2018. Arbetsgruppen Folkrörelse Rättvik återkommer med ett förslag.

7. Hälsosamt åldrande hela livet

Arbetet inom område Ett gott liv för alla

Fallförebyggande arbetet - rapport

Fallförebyggande gruppen håller på med arbetet gällande ny tjänsteskrivelse. Det nerbantade upplägget fokuserar två områden dels utbildning av personal inom äldreomsorgen dels erbjudande till kommunens 75 plussare och uppåt. Skrivelsen ska vara klar innan sommaren. Läs mer under punkt 7 föregående protokoll.

8. Drog- och våldsförebyggande arbetet

Ordförande Yvonne Junell var här tvungen att lämna mötet och Markus Gavatin tog över ordförandeklubban.

Länsnätverksträff för ANDT samordnare och tillsynshandläggare, på Lerdalshöjden, torsdag 1 juni. Kl. 11.00 den dagen presenteras Krogkoll (se längre ner under denna punkt) samt kl. 13.00 en presentation av det nya beräkningsverktyget ”sociala investeringar”.

En dialog pågår inom kommunen, vart det operativa uppdraget som drogförebyggare ska placeras och vem som kan ta uppdraget.

I början av året erbjöd länsstyrelsen Rättviks kommun 6 platser på en 2 dagarsutbildning till ANDT coach vid HVB hem. Två personer från Rättvik har gått utbildningen och de ingår nu i ett länsnätverk för ANDT coacher. Bengt Staffas och Linda Olsson vid Närheten och Gemenskapen. ANDT coacherna ingår nu i kommunens lokala ANDT nätverk. Det nätverket hette tidigare Antidopningnätverket Rättvik. Det har uppdaterats till att omfatta hela ANDT området och består idag av ca 30 kontakter inom och utanför kommunens verksamheter.

Våga hjälpa!

Iréne har inte kvar uppdraget som samordnare mot relationsvåld – det finns inte utrymme för det i tjänsten på 80 %. Men hon bevakar kommunens Våga hjälpa! I överenskommelsen mellan Polismyndigheten och Rättviks kommun finns Våga hjälpa! med, med flera målsättningar. Vår kommunpolis Anders Modén och Iréne har arbetat fram ett förslag på en handlingsplan utifrån överenskommelsen. Kommunens representant i länsstyrelsens nätverk mot relationsvåld är just nu socialförvaltningens Gunilla Klingh.

Varannan vatten 2017 – rapport

Intensivt nu – 5 000 vattenflaskorna beställda, 9 sponsorloggor på etiketten, inskickade till flaskföretaget Water Label. Inte så långt till leverans. Planering finns en nerskriven när allt ska ske; annonsering, deadlines, hur? vart? vem som ansvarar osv. Flyter på bra. Affisch med vattenutdelningstider

och platser kommer innan sommaren. Informationsfolderns innehåll samordnas av Iréne – i den finns information från polisen, renhållningen, CCW och Varannan vatten. Kommer att tryckas upp samt finnas som länk på kommunens, CCWs och polisens webbplats.

Krogkoll

Ordningstjänsterna Jesper Pellgaard och Kristoffer Knapp har utvecklat en utbildning för gymnasieelever ”Hur ska man bete sig på krogen?”. Presenterar utbildningen på Länsstyrelsens länsträff den 1 juni på hotell Lerdalshöjden. En nätverksträff för kommunernas ANDT samordnare och Alkohol- och tobakstillsynare.

9. Övriga frågor

Ungdomsstrategen

Stina Evbjer ny ungdomsstrateg i Rättviks kommun har besökt Iréne. Stina tog initiativet till ett möte eftersom hon upplevde att hennes arbete hade många beröringspunkter med folkhälsan och det drogförebyggande arbetet. Stina ingår i den strategiska hållbarhetsgruppen som nämns i punkt 5.

Beröringspunkterna som diskuterades var: Ökad psykisk ohälsa bland unga. Föräldrastöd. Utanförskap i demokrati. Alkoholkonsumtion bland unga vid högtider och arrangemang. Informationsspridning om cannabis.

FHR; Jättebra att hon tar reda på beröringspunkter och den kompetens som finns i kommunen. Lika som görs i den strategiska hållbarhetsgruppen.

10. Ordförande tackade för visat intresse och avslutade mötet

Underskrift

v. ordförande	Justerare	Sekreterare
Underskrift	Underskrift	Underskrift
Namnförtydligande Yvonne Junell	Namnförtydligande Britt-Marie Essell	Namnförtydligande Iréne Sturve

Ordförande från punkt 8

Underskrift
Namnförtydligande Markus Gavatin